

Europaudvalget

Til: Udvalgets medlemmer

Dato: 28. november 2012

Offentligt referat fra Europaudvalgets møde 16/11-12

Til orientering vedlægges det offentlige referat for Europaudvalgets åbne møde den 16. november 2012.

Der udsendes to referater af Europaudvalgets møder. Det ene referat er offentligt og indeholder referat fra behandlingen af alle åbne punkter på Europaudvalgets dagsorden. Det andet referat er fortroligt, idet det både indeholder referat fra behandlingen af de lukkede og åbne punkter på dagsordenen. Såfremt der ingen lukkede punkter er på dagsordenen er det offentlige og det fortrolige referat identiske.

Det bemærkes, at det offentlige referat er et redigeret referat af Europaudvalgsmøderne og ikke en ordret gengivelse. Det bemærkes endvidere, at referatet udsendes af Europaudvalgets sekretariat uden forudgående godkendelse af Europaudvalget.

Med venlig hilsen

Iben Tybjerg Schacke
Europaudvalgets Sekretariat

REFERAT

AF 8. EUROPAUDVALGSMØDE

Mødedato: Fredag den 16. november 2012

Tidspunkt: Kl. 10.00

Sted: Vær. 2-133

Dagsorden

Den 15. november 2012

1. Rådsmøde nr. 3199 (udenrigsanliggender inkl. forsvar) den 19. november 2012
Forsvarsministeren forelægger dagsordenspunkt 1
Udenrigsministeren forelægger dagsordenspunkterne 2-8
2. Rådsmøde nr. 3200 (almindelige anliggender) den 20. november 2012
Forelægges ved europaministeren
3. Rådsmøde nr. 3206 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse - globaliseringsfonden) den 6.-7. december 2012
– *Fremskridtsrapport*
KOM (2011) 0336, KOM (2011) 0608
Forelægges ved europaministeren
Rådsmøde 3206 – bilag 1 (samlenotat)
KOM (2011) 0608 – bilag 2 (Folketingets begrundede udtalelse)
Udvalgsmødereferat:
EUU alm. del (11) – bilag 557 (side 1428 senest behandlet i EUU 14/6-12)

- FO 4. Forslag til forordning om sikkerhed ved offshore olie og gas
prospekterings-, efterforsknings- og produktionsaktiviteter
– *Tidlig forelæggelse*
KOM (2011) 0688
Forelægges ved klima-, energi-, og bygningsministeren
KOM (2011) 0688 – bilag 2 (samlenotat)
KOM (2010) 0560 – bilag 1 (henvendelse af 18/11-10 fra Danish
Operators)
Udvalgsmødereferat:
EUU alm. del (11) – bilag 556 (side 1377, senest behandlet i
EUU 8/6-12)
- FO 5. Forslag til afgørelse om regnskabsregler og handlingsplaner vedrørende
LULUCF
– *Tidlig forelæggelse*
KOM (2012) 0093
Forelægges ved klima-, energi-, og bygningsministeren
KOM (2012) 0093 – bilag 2 (samlenotat)
Udvalgsmødereferat:
EUU alm. del (11) – bilag 556 (side 1371, senest behandlet i
EUU 8/6-12)
- L 6. Eventuelt

Der vedlægges foreløbig oversigter over de under punkterne 1-2 nævnte
møder

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FF =Forventet forhandlingsoplæg
FO =Forhandlingsoplæg
FL =Forventet lukket behandling
L =Lukket behandling

**Rådsmøde nr. 3199 (udenrigsanliggender inkl. forsvar) den 19.
november 2012
Dagsorden, 3. udgave**

1. EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (CSDP)
  - *Politisk drøftelse*
  - *Rådskonklusioner*
    - Rådsmøde 3199 – bilag 1 (samlenotat side 2)
    - Udvalgsmødereferater:
      - EUU alm. del (11) – bilag 443 (side 971, senest behandlet i EUU 16/3-12)

2. Mali/Sahel
  - *Politisk drøftelse*
  - *Rådskonklusioner*
    - Rådsmøde 3199 – bilag 1 (samlenotat side 4)
    - Udvalgsmødereferater:
      - EUU alm. del (12) – bilag 48 (side 63, senest behandlet i EUU 12/10-12)

3. Den Demokratiske Republik Congo
  - *Politisk drøftelse*
  - *Rådskonklusioner*
    - Rådsmøde 3199 – bilag 1 (samlenotat side 6)

4. Sydlige naboer (Syrien, Egypten, Libyen, Libanon og Yemen)
  - *Politisk drøftelse*
  - *Rådskonklusioner (Syrien, Yemen og Libanon)*
    - Rådsmøde 3199 – bilag 1 (samlenotat side 8)
    - Udvalgsmødereferater:
      - EUU alm. del (12) – bilag 48 (side 58, senest behandlet i EUU 12/10-12)

5. (Evt.) Mellemøsten
  - *Politisk drøftelse*
    - Rådsmøde 3199 – bilag 1 (samlenotat side 12)
    - Udvalgsmødereferater:
      - EUU alm. del (12) – bilag 48 (side 67, senest behandlet i EUU 12/10-12)

6. Ukraine
  - *Politisk drøftelse*
    - Rådsmøde 3199 – bilag 1 (samlenotat side 14)
    - Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (11) – bilag 549 (side 1161, senest behandlet i EUU 11/5-12)
EUU alm. del (11) – bilag 126 (side 23 FO, behandlet i EUU 7/10-11)

7. Cuba

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3199 – bilag 1 (samlenotat side 16)

8. EU-USA

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3199 – bilag 2 (supplerende samlenotat)

9. Eventuelt

10. Siden sidst

Dagsordenspunkt 1 hører under Forsvarsministeriets ressort. De øvrige dagsordenspunkter hører under Udenrigsministeriets ressort

Rådsmøde nr. 3200 (almindelige anliggender) den 20. november 2012
Dagsorden, 3. udgave

1. Præsentation ved Kommissionen af arbejdsprogrammet for 2013
  - *Præsentation*
  - KOM (2012) 0629
  - Rådsmøde 3200 – bilag 1 (samlenotat side 2)

2. Opfølgning på Det Europæiske Råd den 18.-19. oktober 2012
  - *Politisk drøftelse*
  - Rådsmøde 3200 – bilag 1 (samlenotat side 5)
  - Det Europæiske Råd 18-19/10-12 – bilag 12 (konklusioner fra Det Europæiske Råd den 18-19/10-12)
  - Det Europæiske Råd 18-19/10-12 – bilag 9 (Van Rompuy's interimrapport til DER 18-19/10-12)
  - Det Europæiske Råd 18-19/10-12 – bilag 6 (brev fra formanden for DER vedr. implementering af DER's beslutninger)
  - EU-note (12) – E 5 (note om mødet i DER 18-19/10-12)
  - Udvalgsmødereferater:
    - EUU alm. del (12) – bilag 68 (side 177, senest behandlet i EEU 25/10-12)

3. Forberedelse af det ekstraordinære Europæiske Råd den 22.-23. november 2012
  - *Politisk drøftelse*
  - KOM (2011) 0500, KOM (2011) 0403, KOM (2011) 0398, KOM (2011) 0510, KOM (2011) 0511, KOM (2011) 0512, KOM (2011) 0737, KOM (2011) 0738, KOM (2011) 0739, KOM (2011) 0740, KOM (2011) 0742, KOM (2012) 0388
  - Rådsmøde 3200 – bilag 2 (revideret samlenotat)
  - EUU alm. del (12) – bilag 77 (udkast til konklusioner vedr. Det Europæiske Råd 22-23/11-12 - forhandlingsboks) (fortroligt) (papiromdelt på Det Europæiske Råd 22-23/11-12 – bilag 2)
  - Det Europæiske Råd 22-23/11-12 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden for Det Europæiske Råd 22-23/11-12)
  - KOM (2011) 0500 – bilag 1 (den franske regerings erklæring)
  - KOM (2011) 0500 – bilag 2 (henvendelse fra Europa-Kommissionens repr. i Kbh.)
  - KOM (2011) 0500 – bilag 5 (henvendelse fra Concord Danmark af 22/3-12)
  - KOM (2011) 0398 – bilag 2 (Regeringens udtalelse af 30/11-11 vedr. den flerårige finansielle ramme for EU for perioden 2014-2020)
  - KOM (2011) 0398 – bilag 1 (Finansudvalgets udtalelse af 23/11-11 vedr. den flerårige finansielle ramme for EU 2014–2020)

EUU alm. del (12) – bilag 43 (forhandlingsboks – forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme) (fortroligt) (papiromdelt på KOM (2011) 0500 – bilag 6)
KOM (2011) 0500 – bilag 7 (pressemeldelse fra Europa-Parlamentet vedr. budget 2014-2020)
KOM (2011) 0500 – bilag 8 (henvendelse af 31/10-12 fra Landbrug og Fødevarer)
EU-note (10) – E 53 (note af 10/8-11 om EU's flerårige finansielle ramme)
Udvalgsmødereferater:
EUU alm. del (12) – bilag 68 (side 177, senest behandlet i EUU 25/10-12)

4. Præsentation af udkast til kommenteret dagsorden for Det Europæiske Råd den 13.-14. december 2012

– *Præsentation*

Rådsmøde 3200 – bilag 1 (samlenotat side 21)
Det Europæiske Råd 13-14/12-12 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden for Det Europæiske Råd 13-14/12-12)

Udg. 5. (Evt.) Statutten for EU-Domstolen (udvidelse af antallet af dommere ved Retten)

– *Politisk enighed*

Rådsmøde 3200 – bilag 1 (samlenotat side 23)

6. Den fremtidige europæiske samhørighedspolitik

– *Delvis generel indstilling*

KOM (2011) 0607, KOM (2011) 0610, KOM (2011) 0611, KOM (2011) 0612, KOM (2011) 0614, KOM (2011) 0615, KOM (2012) 0496

Rådsmøde 3200 – bilag 1 (samlenotat side 27)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (12) – bilag 48 (side 70, senest behandlet i EUU 12/10-12)

EUU alm. del (11) – bilag 569 (side 1477 FO, behandlet i EUU 22/6-12)

7. Eventuelt

8. Siden sidst

Dagsordenspunkt 3 hører under Finansministeriets ressort. De øvrige dagsordenspunkter hører under Udenrigsministeriets ressort

REFERAT

AF 8. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 16. november 2012

Tidspunkt: Kl. 10.00

Sted: Vær. 2-133

Til stede: Benny Engelbrecht (S) næstformand, Jens Joel (S), Sofie Carsten Nielsen (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF), Finn Sørensen (EL), Lykke Friis (V), Henrik Høegh (V), Pia Adelsteen (DF), Merete Riisager (LA)

Desuden deltog: Forsvarsminister Nick Hækkerup (S), udenrigsminister Villy Søvndal (SF), europaminister Nicolai Wammen (S) og klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard (RV)

Næstformanden, Benny Engelbrecht, ledede mødet.

Punkt 1. Rådsmøde nr. 3199 (udenrigsanliggender inkl. forsvar) den 19. november 2012

Dagsordenspunkt 1 hører under Forsvarsministeriets ressort og blev forelagt af forsvarsministeren.

De øvrige dagsordenspunkter hører under Udenrigsministeriets ressort og blev forelagt af udenrigsministeren.

Udenrigsministeren: Jeg vil i dag forelægge punkterne på rådsmødet vedrørende udenrigsanliggender. Forsvarsministeren har som bekendt allerede forelagt punkt 1, der vedrører forsvarsdelen af rådsmødet.

Alle sagerne er denne gang til orientering.

1. EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (CSDP)

– *Politisk drøftelse*

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3199 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (11) – bilag 443 (side 971, senest behandlet i EUU 16/3-12)

Forsvarsministeren: Jeg vil gerne orientere udvalget om det kommende EU-forsvarsministermøde, som finder sted her på mandag, den 19. november, hvor EU's sikkerheds- og forsvarspolitik er på dagsordenen.

Mødet finder sted i tilknytning til udenrigsministermødet samme dag, og der vil være en fælles frokost med udenrigsministrene.

8. Europaudvalgs møde 16/11-12

Jeg havde nær sagt, at det er de sædvanlige emner, der er på dagsordenen. Der er lagt op til, at vi skal gøre status for udviklingen af militære kapaciteter og igangværende og planlagte militære operationer.

Det er forventningen, at der i forbindelse med forsvarsdelen af rådsmødet vil blive vedtaget rådskonklusioner om status for udviklingen af de militære kapaciteter, herunder retningslinjer for det europæiske forsvarsagenturs arbejde til næste år, altså i 2013.

Drøftelsen om udviklingen af militære kapaciteter venter – i lyset af den budget-situation, der er i en række EU-lande – at blive et centralt emne i forbindelse med forsvarsministermødet.

Som jeg tidligere har orienteret udvalget om, har der igennem et stykke tid pågået et arbejde inden for rammerne af det, man i EU-regi kalder "pooling & sharing" initiativet. Initiativet går ud på at fremme multinationale løsninger vedrørende forsvarskapaciteter – ikke mindst i en tid med lavere forsvarsbudgetter.

Der er – hvad jeg er sikker på, I har konstateret – mange ligheder mellem EU's "pooling & sharing" initiativ og det, man i NATO-regi kalder "smart defence".

Det europæiske forsvarsagentur, EDA, spiller en central koordinerende rolle i forhold til "pooling & sharing". Agenturet vil derfor også gerne have, at deltagerkredsen ser nærmere på mulighederne for, at landene går sammen i forbindelse med udvikling og indkøb af forsvarsmateriel – såkaldt "pooling of demand". Vi må forvente, at en del af dette arbejde vil finde sted inden for rammerne af det europæiske forsvarsagentur.

Til støtte for agenturets arbejde har kommissæren for EU's indre marked for nylig nedsat en task force, som skal se nærmere på Kommissionens muligheder for at styrke og udvikle det indre marked og den industrielle base for den europæiske forsvarsindustri. Taks forcens arbejde er stadig i den indledende fase, men man har på nuværende tidspunkt identificeret tre prioritetsområder:

1. Det indre marked.
2. Industripolitik.
3. Forskning og innovation.

Hvilke indledende overvejelser taks forcen har gjort sig på nuværende tidspunkt, vil kommissæren orientere forsvarsministrene om på mødet.

Umiddelbart før mødet vil der blive afholdt møde blandt forsvarsministrene i styringskomiteen for det europæiske forsvarsagentur. Det er jo sådan, at vi på grund af forsvarsforbeholdet ikke deltager i udviklingen af militære kapaciteter i EU eller i forsvarsagenturet. Det vil sige, at Danmark ikke deltager mødet i forsvarsagenturets styringskomite.

På rådsmødet ventes endvidere den traditionelle drøftelse af status for EU's militære operationer. De respektive operationschefer vil være til stede ved rådsmødet.

EU har aktuelt tre igangværende operationer:

1. EU's operation "Althea" i Bosnien-Herzegovina, der blev iværksat i 2004.

2. Operation "Atalanta" til beskyttelse af nødhjælpsskibe og til bekæmpelse af pirateri ud for Somalias kyst.
3. EU's træningsprogram hvor somaliske sikkerhedsstyrker trænes i Uganda.

Danmark deltager som følge af forsvarsforbeholdet ikke i EU's militære operationer. Men det er alligevel relevant at følge med i EU's militære indsatser henset til Danmarks bidrag til lignende indsatser i andre fora i de samme områder. Danmark bidrager således, som I ved, f.eks. til NATO's antipiraterioperation "Ocean Shield" ud for Afrikas Horn, hvor fregatten Ivar Huitfeldt p.t. er med.

Under den fælles arbejdsfrokost med udenrigsministrene forventes det, at der vil være en drøftelse af planerne om en eventuel CSDP-indsats i Mali. Der foregår i øjeblikket et intenst forberedelsesarbejde med henblik på at kunne præsentere et koncept for en træningsmission på ministermødet. En eventuel beslutning forventes dog først truffet senere. Sådan som vi forstår det på nuværende tidspunkt, er det hensigten, at EU udsender et begrænset antal rådgivere eller trænere, om skal bidrage til træning og kapacitetsopbygning af Malis forsvar.

Præsident Van Rompuy har for nylig foreslået, at stats- og regeringscheferne på Det Europæiske Råd i slutningen af 2013 drøfter EU's forsvars- og sikkerhedspolitik. I forbindelse med frokosten forventes det, at der vil være en første udveksling af ideen blandt udenrigs- og forsvarsministrene.

Det er dog på nuværende tidspunkt for tidligt at sige noget om, hvilken retning en sådan drøftelse vil tage. Man vil naturligvis følge det nøje, og netop regeringens ønske om en tydeligere samtænkning af EU's mangesidede indsatser vil kunne indgå i en sådan drøftelse.

Der er grund til at oplyse, at en række EU-lande i margenen af mødet vil undertegne en hensigtserklæring om samarbejde vedrørende lufttankning. Man finder ikke Danmark blandt de lande. Også dette arbejde har været faciliteret af det europæiske forsvarsagentur.

Merete Riisager pegede på, at "pooling & sharing" forudsætter en stærk tillidsrelation mellem landene, og spurgte i den forbindelse, om forsvarsministeren havde en kommentar til den stigende mistillid, der tegner sig i øjeblikket i forbindelse med eurokrisen. Hun spurgte, om den mistillid kan få betydning for indgåelse af den slags aftaler.

Finn Sørensen pegede på, at der i den kommenterede dagsorden står, at EU fortsætter forberedelserne af en militær operation til støtte for Malis regeringshær. Han var fuldt på det rene med, at vi på grund af vort forsvarsforbehold ikke er med, men spurgte, om regeringen synes, det er en god idé, at EU forbereder en militær operation i Mali.

Lykke Friis spurgte i relation til "pooling & sharing" og "pooling of demand", hvor meget strøm der reelt var på dette samarbejde. Hun pegede på, at amerikanerne efterspørger militære kapaciteter i Europa.

Hun ville gerne have forsvarsministerens vurdering af, hvordan forsvarsforbeholdet påvirker Danmark på nuværende tidspunkt.

Forsvarsministeren var enig med Merete Riisager i, at et samarbejde forudsætter en betydelig tillid. Det er derfor, man kan lave forskellige samarbejder, således at man især samarbejder med de lande, man i forvejen har tillid til. Vi samarbejder f.eks. mest med de nordiske lande og Storbritannien. Det var hans vurdering, at den økonomiske krise betyder, at det bliver nemmere at samarbejde, fordi man derved kan spare på forsvarsbudgetterne. Krisen giver et større incitament til at samarbejde om øvelser, træning, udvikling, køb osv.

Forsvarsministeren sagde til Finn Sørensen, at der var aftalt den arbejdsdeling, at det var udenrigsministeren, som svarede på spørgsmål vedrørende Mali. Han ville dog i relation til forsvarsforbeholdet sige, at det forhold, at vi kun kan være med til den civile del, ikke den militære, bremser vores muligheder for at skabe fred i verden.

Forsvarsministeren svarede Lykke Friis, at der er realiteter i samarbejdet, både i EU og i Nato, men man er længere fremme i Nato. Der er ikke tale om en usund konkurrence, idet initiativerne sagtens kan løbe side om side.

Forsvarsministeren mente, at forsvarsforbeholdet for alvor er problematisk for os i forbindelse med deltagelse i militære operationer. Som eksempel nævnte han indsatsen ved Afrikas Horn i relation til Somalia. Han mente ikke, man kunne løse konflikter alene ved militære midler, og man kunne heller ikke løse konflikter alene ved "bløde midler", altså udviklingsbistand og humanitær indsats.

Finn Sørensen havde en anden opfattelse af sammenblandingen af militære og humanitære midler. Han spurgte, om den sammenblanding, der var sket i Afghanistan, havde ført til en god udvikling. I den forbindelse mindede han om, at flere humanitære organisationer advarede imod en sammenblanding.

Forsvarsministerens vurdering var, at vi kom til at se en stigende grad af sam-tænkning af indsatsen, når man skal løse konflikter. Han erkendte, at det kan være problematisk, hvis nogle soldater er nødhjælpsarbejdere, mens andre soldater skyder, men han mente, danske soldater er rigtigt gode til at operere i feltet imellem de to muligheder.

Finn Sørensen spurgte, hvad det havde med forsvarsforbeholdet at gøre. Han mente, at hvis Danmark gerne ville blande tingene sammen, kunne vi bare gøre det, sådan som vi gjorde i Afghanistan.

Forsvarsministeren sagde, at når vi kunne deltage i Afghanistan, var det fordi det var en international koalition inden for NATO. EU kan principielt gå hele vejen, men det kan NATO ikke. Derfor er det ærgerligt, at vi har placeret os et sted, hvor vi ikke kan være med hele vejen inden for EU. Derfor mente han, forsvarsforbeholdt står i vejen for, at Danmark så effektivt som muligt kan være med til at skabe fred i verden.

2. Mali/Sahel

– *Politisk drøftelse*

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3199 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (12) – bilag 48 (side 63, senest behandlet i EUU 12/10-12)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Finn Sørensen pegede på, at der i samlenotatet står, at EU skal fortsætte forberedelserne til en militær operation til støtte for Malis regeringshær, og spurgte, om udenrigsministeren synes, det er en god idé. Han tilføjede, at han var godt tilfreds med, at vi på grund af forsvarsforbeholdet ikke deltager.

Udenrigsministeren mente, den bedste måde at bekæmpe Al Qaeda på var ved at benytte militære midler. Hundredetusinder er fordrevet fra deres hjem. Befolkningen har et krav om beskyttelse. Derfor støtter vi det internationale samfunds indgriben, selv om vi på grund af forsvarsforbeholdet ikke kan deltage.

3. Den Demokratiske Republik Congo

- *Politisk drøftelse*
- *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3199 – bilag 1 (samlenotat side 6)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Finn Sørensen pegede på, at der i samlenotatet står, at regeringen bakker op om behovet for at sende et passende stærkt EU-signal vedrørende situationens alvor i Congo, og spurgte, hvad der ligger heri.

Udenrigsministeren forventede, at der ville komme rådskonklusioner, som i lyset af den sikkerhedspolitiske situation i den østlige del af landet vil sende et passende stærkt EU-signal om situationens alvor. Disse rådskonklusioner vil vi bakke op om. I den forbindelse vil det være oplagt at støtte oppositionen.

4. Sydlige naboer (Syrien, Egypten, Libyen, Libanon og Yemen)

– *Politisk drøftelse*

– *Rådskonklusioner (Syrien, Yemen og Libanon)*

Rådsmøde 3199 – bilag 1 (samlenotat side 8)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (12) – bilag 48 (side 58, senest behandlet i EUU 12/10-12)

Udenrigsministeren: På rådsmødet vil vi drøfte den seneste udvikling i Syrien. Jeg forventer, at vi vil fokusere på oppositionens bestræbelser på samling samt den humanitære situation. Jeg forventer desuden, at vi vil forny sanktionerne mod regimet, som ellers er sat til at udløbe den 1. december i år. Der forventes vedtaget rådskonklusioner.

Kampene i Syrien er igen taget til i intensitet, navnlig omkring Aleppo og Damaskus.

Der er fortsat fare for, at situationen fremprovokerer regional ustabilitet. Senest har israelske styrker affyret varselsskud ind i Syrien som gengæld for, at syriske granater var tæt på at ramme en israelsk militærpost ved de israelsk besatte Golanhøjder. Også ved den nordlige grænse med Tyrkiet ses jævnligt beskydninger.

I Doha lykkedes det i sidste uge for oppositionen at imødekomme det internationale samfunds talrige opfordringer til at samles. Resultatet af forhandlingerne blev en bredt sammensat koalition, som fremover skal tjene som paraplyorganisation for oppositionen uden for og inden i Syrien. Fra flere sider vurderes koalitionens for at være det hidtil mest seriøse tiltag for samling af oppositionen. Frankrig og USA har på forskellig vis anerkendt den nydannede koalition som legitim repræsentant for den syriske befolkning. Og vi regner med, at andre følger i samme retning.

Den danske linje har hidtil været at opfordre de mange syriske oppositionsgrupper til at samle sig for dermed at fremstå som et troværdigt alternativ til Assads regime. Dansk opbakning til den nye koalition ligger i naturlig forlængelse af Danmarks hidtidige Syrienpolitik. Jeg ser frem til at drøfte den nye situation i EU-kredsen på FAC-mødet på mandag.

Den humanitære situation og flygtningesituationen er fortsat yderst alvorlig. Jeg har i denne uge besøgt en flygtningelejr i Libanons Bekaadal, hvor flygtede syriske familier opholder sig og nu især frygter vinterens komme. Det gør stort indtryk. Mindst 2,5 million mennesker har behov for akut humanitær assistance, og godt 400.000 mennesker er registreret som flygtninge i Syriens nabolande. Danmark har i alt ydet 102 mio. kroner i humanitære bidrag, og yderligere danske bidrag kan komme på tale.

Drøftelsen af de sydlige naboer vil også komme ind på Egypten og EU-Arabisk Liga mødet i Kairo tidligere på ugen, hvor jeg som bekendt deltog.

Der blev også afholdt møde i den såkaldte EU-Egypten task force i Kairo i onsdags, hvor man drøftede EU-Egypten samarbejdet på en række områder.

Under EU-Arabisk Liga mødet blev især Syrien samt Mellemøstkonflikten og den kommende afstemning i FN's generalforsamling om Palæstina diskuteret. Udover en politisk drøftelse af de aktuelle udfordringer i regionen var der bred enighed om at styrke partnerskabet og samarbejdet om en lang række emner som energi, kultur, menneskerettigheder, herunder kvinderettigheder og valgprocesser, som det fremgår af Cairoerklæringen, der blev vedtaget på mødet.

Finn Sørensen ville være sikker på, at udenrigsministeren mente, en militær indgriben fra Vestens side over for Syrien ville være en meget dårlig idé, som tværtimod ville forværre situationen. Han spurgte, hvad EU gør for at finde en holdbar løsning, og ville gerne vide, om man gør noget for at inddrage Kina og Rusland.

Han spurgte, hvad regeringen vil gøre for at hjælpe de mange flygtninge.

Udenrigsministeren betegnede ideen om militær indgriben i Syrien som helt uaktuel. Han havde godt set, at franskmændene havde været ude med, at man skulle forsyne oprørerne med våben, men hans holdning var den modsatte, nemlig at konflikten skal løses politisk. Vi er tilhængere af en stærkere våbenembargo. FN's særlige udsending vil fremlægge sin plan i FN. Den forudsætter bred tilslutning i Sikkerhedsrådet, og at Rusland og Kina ikke blokerer.

I dag er der 400.000 flygtninge uden for Syrien, og tallet ventes at stige til 700.000. Der er 1,2 mio. internt fordrevne. 2,5 mio. mennesker er afhængige af nødhjælp, store dele af infrastrukturen er brudt sammen, sundhedssektoren fungerer ikke ret godt, energiforsyningen er brudt sammen, og man står over for en rigtig kold vinter. Udenrigsministeren havde besøgt Dansk Flygtningehjælp, som er en af de helt store aktører dernede, og vidste, at situationen er dybt ulykkelig for de pågældende mennesker.

Finn Sørensen takkede for de grundige og gode svar. Han kvitterede for, at udenrigsministeren sagde, en militær indgriben over for Syrien ikke er aktuel, men spurgte, om udenrigsministeren kunne udelukke, at det kunne blive aktuelt på et senere tidspunkt.

Udenrigsministeren skitserede en situation, hvor en militær indgriben kunne blive nødvendig. Det var en situation, som Obama også har forholdt sig til. Hvis Syrien, som er verdens tredjestørste indehaver af kemiske våben, anvender dem i Damaskus og Aleppo, så kan verdenssamfundet ikke bare sætte sig ned og kigge på det uden at gøre noget.

5. (Evt.) Mellemøsten

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3199 – bilag 1 (samlenotat side 12)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (12) – bilag 48 (side 67, senest behandlet i EUU 12/10-12)

Udenrigsministeren: På rådsmødet vil vi også have en indgående drøftelse af situationen i de palæstinensiske områder. Den dramatiske eskalering af angrebene mellem Gaza og Israel, som vi har set over de seneste dage, er dybt bekymrende. Situationen understreger meget tydeligt, hvor væsentligt det er, at fredsforhandlingerne mellem Israel og det palæstinensiske selvstyre nu genoptages, idet kun en forhandlet tostatsløsning synes at kunne skabe en troværdig sikkerhedssituation, som befolkningerne i Israel og de palæstinensiske områder har krav på.

Drøftelsen af Mellemøsten forventes også at komme ind på det palæstinensiske udspil om en resolution i FN's generalforsamling. Resolutionen har til formål at ændre Palæstinas status i FN fra at være en "ikke-medlem observatør enhed" til at blive en "ikke-medlem observatør stat". Resolutionen vil ikke ændre ved, at Palæstina i FN's generalforsamling – som hidtil – alene vil være observatør og dermed f.eks. uden stemmeret og vil ikke indebære en anerkendelse af Palæstina som stat.

Den foreliggende resolutionstekst, der blev cirkuleret uformelt i New York den 8. november, vurderes bredt i EU-kredsen som afbalanceret og moderat, inspireret af EU's sprogbrug og ikke-konfrontatorisk. Det er naturligvis helt afgørende for regeringen. Det er også et centralt punkt, at der i udkastet klart udtrykkes behovet for at genoptage fredsforhandlingerne for at nå frem til en løsning på alle de udestående, som der er mellem parterne, med henblik på at nå en endelig fredsaftale.

Jeg forventer, at de igangsatte uformelle drøftelser om resolutionsudkastet fortsætter. Vi vil særligt engagere os i EU-kredsen og her bidrage til at sikre, at centrale synspunkter fra alle aktører vil indgå i overvejelserne. Her tænker jeg ud over de palæstinensiske synspunkter på dem, som bl.a. USA og Israel fremfører. Både USA og Israel har advaret PA om at sætte en resolution til afstemning i den nuværende situation. Sagen bliver også løbende drøftet med vores nordiske partnere.

Det skal nævnes, at resolutionen utvivlsomt vil blive vedtaget, hvis den kommer til afstemning i FN's generalforsamling. Der stilles krav om et simpelt flertal blandt de 193 medlemslande i FN.

Danmark vil støtte op om tiltag i retning af at støtte PA og modvirke eskalation af situationen omkring Gaza. I forhold til den mulige afstemning om opgradering af den palæstinensiske status i FN's generalforsamling vil Danmark arbejde for, at flest mulige EU-lande stemmer ja til resolutionen. En endelig stillingstagen til

8. Europaudvalgsmøde 16/11-12

dansk stemmeafgivelse i tilfælde af en afstemning vil afhænge af den endelige udformning af resolutionen og nærmere klarhed over forhandlingssituationen.

Pia Adelsteen kunne forstå, at FN's generalforsamling ville ændre navnet fra "ikke-medlem observatør enhed" til "ikke-medlem observatør stat", men samtidig siger udenrigsministeren, at det ikke er en anerkendelse af Palæstina som en stat. Hvis det er en navneændring uden reelt indhold, hvorfor så foretage den? Hun forstod, at regeringen vil arbejde for, at flest mulige EU-lande sige ja hertil.

Finn Sørensen pegede på, at det er vigtigt, at vi i en situation som den foreliggende fordømmer militære handlinger fra begge sider. Han mente, udenrigsministerens udmelding forleden dag kunne udlægges, som om han kun fordømte den ene side.

Han spurgte, hvordan det går med at overbevise de andre EU-lande om, at de skal stemme ja til resolutionen i FN's generalforsamling. Han ville gerne vide, om udenrigsministeren syntes, det var en god idé, at PLO fremlagde forslag til en resolution.

Når udenrigsministeren betegner resolutionen som afbalanceret, er Danmark så klar til at stemme for den, uanset hvad de andre EU-lande gør?

Han forstod, at det afgørende for en dansk stillingtagen ville være resolutionens endelige udformning, men han mente godt, udenrigsministeren kunne forholde sig til det foreliggende oplæg.

Endelig spurgte han, hvad EU gør for at lægge pres på Israel, så landet indgår i reelle fredsforhandlinger, idet han tilføjede, at der som bekendt skal to til at holde fred.

Udenrigsministeren svarede Pia Adelsteen, at det ikke kun er en navneændring, men det er ikke fuldt medlemskab, hvilket forudsætter Sikkerhedsrådets godkendelse. Det forsøgte palæstinenserne på sidste år, men det kunne de ikke komme igennem med. Udenrigsministeren opfattede navneændringen som en opbakning til Abbas, som er en af de besindige stemmer i Mellempåstøden, fordi han går ind for en politisk løsning. Udenrigsministeren mente, der er brug for en politisk forhandlet løsning, som indebærer en tostatsløsning, der betyder, at Israel kan leve bag sikre, anerkendte grænser, samtidig med at palæstinenserne får en økonomisk og socialt levedygtig stat.

Udenrigsministeren sagde til Finn Sørensen, at han i en pressemeddelelse dagen før havde fordømt angreb på civile, uanset hvilken af siderne der gennemførte det. Han mente, det var vigtigt, at man fordømte det uden forbehold af nogen art, når nogen sendte bomber i hovedet på totalt uskyldige mennesker. Han var dybt bekymret over, at de, der ikke ønskede en fredelig forhandlingsløsning, kom til at stå stærkere.

Han mente, det sprogligt set var et afbalanceret forslag til resolution, der forelå. Han kunne godt forstå, at palæstinenserne fremlagde et sådant forslag. Vi kender ikke den endelige ordlyd endnu, idet der vil blive forhandlet helt frem til afstem-

8. Europaudvalgsmøde 16/11-12

ningen den 29. november. Men vi arbejder for, at der kommer en resolution, som er så bred, at vi sammen med flertallet af EU-landene kan stemme ja til den.

Med hensyn til hvad vi gør for at presse Israel, nævnte udenrigsministeren, at vi fra dansk side har taget et initiativ, som nu er blevet EU-politik. Vi gør tre ting:

1. Vi opgraderer de palæstinensiske repræsentationer i Danmark.
2. Vi er med til at finansiere de palæstinensiske selvstyremyndigheder, så de kan betale lønninger.
3. Vi vil mærke varer fra bosættelsesområderne.

Udenrigsministeren syntes, EU spiller en rigtig god rolle, når det drejer sig om at lægge pres på Israel og i forhold til at arbejde for en forhandlet politisk aftale, så de to stater kan leve fredeligt side om side.

Pia Adelsteen spurgte, hvad EU gør for at presse Palæstina.

Hun spurgte, om man arbejder for, at Israel selv skal tjekke varerne, inden de kommer ind i EU.

Hun forstod, at man med navneændringen ville anerkende det politiske arbejde, der foregår, men for hende at se lød det lidt som en anerkendelse af Palæstina som en stat, hvilket bekymrede hende. Hun syntes, det ville være rigtigt godt, hvis man fandt en løsning, men den skal skabes af de to parter. Hun var også bekymret for, hvordan det ville påvirke vores forhold til USA, som er meget imod en sådan resolution.

Finn Sørensen havde forstået udenrigsministerens første svar til Pia Adelsteen sådan, at udenrigsministeren mente, vedtagelse af en resolution faktisk kunne gavne fredsprocessen.

Han var glad for, at udenrigsministeren sagde, vi arbejdede for, at Danmark kunne stemme ja, men spørgsmålet er, om vi vil stemme ja, hvis de andre EU-lande ikke gør det.

Han kvitterede for svaret om, hvad vi gør for at presse Israel, og spurgte, hvordan de tre krav, vi har stillet, virker på Israel. Israel har jo fuldstændig uantastet fortsat bosættelsespolitikken.

Udenrigsministeren sagde til Pia Adelsteen, at vi har en associeringsaftale med Israel, som vi har det med en række andre lande, fordi vi mener, handel er en rigtig måde at nå disse lande på. Men når associeringsaftalen bliver brugt til at indføre varer, som er produceret i ulovligt opførte bosættelser, så er vi nødt til at reagere fra EU's side. EU har hele tiden været imod disse bosættelser, og de risikerer at skære det land, som skal blive en selvstændig palæstinensisk stat, i stykker.

NOT Udenrigsministeren ville fremsende et notat om, hvordan man vil mærke de varer, der kommer fra bosættelsesområderne ind i EU, idet det er Fødevarestyrelsen, der tager sig af den praktiske udformning af disse bestemmelser.

Det, vi lægger op til på nuværende tidspunkt, er ikke en anerkendelse af Palæstina. Hvis det kommer dertil, vil det være en sag i forhold til Det Udenrigspolitiske Nævn, og regeringen skal i den forbindelse vurdere de folkeretlige konsekvenser

meget præcist. Udenrigsministeren tilføjede, at han troede, man de næste par uger frem til afstemningen i FN ville opleve megen sabelraslen.

Udenrigsministeren sagde til Finn Sørensen, at når en opgradering af Palæstinas status efter udenrigsministerens opfattelse kunne være et skridt mod en fredsløsning, er det fordi de eneste palæstinensere, der har en interesse i en fredsløsning, er det palæstinensiske selvstyre med Abbas. Derfor er der behov for at styrke Abbas.

Når det er vigtigt at arbejde for, at så mange som muligt stemmer ja, er det fordi vi har set, at det ikke nytter noget, at nogle få lande fører symbolpolitik. De skridt, Island har taget, har f.eks. ikke virket. Udenrigsministeren var faktisk dybt optaget af at tage skridt, som for alvor virker i forhold til Israel.

Finn Sørensen mente ikke, det havde skadet situationen, at Island var gået selv og havde anerkendt Palæstina. Han ville gerne kvittere for, at udenrigsministeren arbejdede som en hest for at få så mange som muligt af EU-landene til at stemme for resolutionen, men gentog sit spørgsmål, om Danmark i givet fald var parat til at gå selv, eller om vi skulle have et bestemt antal EU-lande med. Han kunne også spørge på en anden måde: Betyder udenrigsministerens ikke-svar, at han vil udelukke, at Danmark kan gå selv?

Pia Adelsteen havde den opfattelse, at Israel opfattede resolutionen som en anerkendelse af Palæstina som en stat – altså som en ren krigserklæring – og spurgte, hvordan det kunne medvirke til at gøre fredsforhandlingerne nemmere.

Udenrigsministeren svarede Finn Sørensen, at han kunne udelukke, at Danmark ville gå selv, idet der under alle omstændigheder ville være EU-lande, som ville gå sammen med Danmark.

Over for Pia Adelsteen bekræftede udenrigsministeren, at Israel er imod resolutionen, men rigtigt mange europæiske lande synes, at den situation, der nu har stået på i årevis, mens Israel har udvidet bosættelserne, er uholdbar. Vi må skubbe til Israel og sige, at det er nødt til at komme ind i fredsprocessen; ellers risikerer vi, at tostatsløsningen fortoner sig, for så er der ikke nogen sammenhængende jord, som kan blive til en palæstinensisk stat. Udenrigsministeren gentog, at vi skal lægge pres både på Israel og på palæstinenserne, og han mente, at den opgradering af palæstinenserne, der vil ske i FN, vil være et skridt i den rigtige retning.

6. Ukraine

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3199 – bilag 1 (samlenotat side 14)

Udvalgs mødereferater:

EUU alm. del (11) – bilag 549 (side 1161, senest behandlet i EUU 11/5-12)

EUU alm. del (11) – bilag 126 (side 23 FO, behandlet i EUU 7/10-11)

Udenrigsministeren: Situationen i Ukraine vil også blive drøftet på rådsmødet i lyset af parlamentsvalget den 28. oktober.

De internationale valgobservatører har konstateret problemer i forbindelse med forberedelse af valg og stemmeoptælling.

Det er også et alvorligt problem, at de to oppositionspolitikere, tidligere premierminister Timosjenko og tidligere indenrigsminister Lutsenko, er blevet frataget muligheden for at stille op til valget, fordi de sidder i fængsel.

Efter krav fra oppositionen vil der blive gennemført omvalg i fem enkeltmandskredse.

Det er bemærkelsesværdigt, at præsident Janukovitj's Regionernes Parti ikke har fået den stemmetilslutning, som partiet var blevet spået forud for valget. Samtidig har den ukrainske befolkning med en forholdsvis høj stemmeprocent vist, at den ønsker demokratiske valg, og det er positivt, at selve valgbehandlingen forløb i god ro og orden.

Det samlede billede er ikke opmuntrende, men det er heller ikke entydigt.

Det er skuffende, at Ukraine ikke har formået at leve op til samme standarder som ved tidligere valg. Samtidig er det positivt, at rapporterne om svindel ved valgstederne bliver taget alvorligt af den statslige valgkommission.

Det er vigtigt, at vi gør, hvad vi kan, for at fastholde de fremskridt, som Ukraine trods alt har gjort siden opløsningen af Sovjetunionen. Udviklingen i Ukraine har stor betydning for EU's forhold til naboerne mod øst. Trods svaghederne er de demokratiske standarder i Ukraine bedre end i de fleste af de tidligere sovjetrepublikker.

På rådsmødet forventer jeg en drøftelse af, hvordan vi fra EU-side bedst understøtter de demokratiske kræfter i Ukraine og ansporer landet til at gennemføre de helt nødvendige reformer på menneskerettigheds- og retsstatsområdet.

Som en del heraf vil drøftelsen også komme ind på muligheden for at underskrive associeringsaftalen og frihandelsaftalen, som blev færdigforhandlet sidste år. Jeg forventer, at vi vil fastholde, at en underskrift afhænger af en samlet vurdering af 1) demokrati- og menneskerettighedssituationen, 2) fremskridt i forhold til retsstatsprincipper, herunder de politiske retssager og 3) videreførelse af Ukraines generelle reformdagsorden.

Samtidig er det muligt, at vi vil opstille nogle milepæle for, hvorledes Ukraine kan leve op til disse krav.

Fra dansk side støtter vi udviklingen af et demokratisk og reformorienteret Ukraine gennem et fortsat kritisk og konstruktivt engagement både i EU-sporet, på det udenrigspolitiske område, handelsmæssigt og på bistandsområdet. Yderligere tilnærmelse til EU bør afhænge af, om Ukraine lever op til EU's principper og værdier. Vi lægger i den forbindelse vægt på, at en eventuel underskrivelse af den færdigforhandlede aftale afhænger af en samlet vurdering af de nævnte kriterier.

Jeg forventer, at vi vender tilbage til spørgsmålet om Ukraine igen på rådsmødet i december.

Pia Adelsteen syntes, det var fint, at vi kiggede på det samlede billede. Hun forstod, at man ikke ville underskrive en frihandels- og associeringsaftale med Ukraine, men godt ville gøre det med Kina, som heller ikke respekterer menneskerettighederne. Hun spurgte, om man kunne dele det op og lave en frihandelsaftale uden en associeringsaftale, idet hun tilføjede, at hun hverken støttede det, der sker i Ukraine, eller det, der sker i Kina.

Lykke Friis havde besøgt Timosjenko, som havde opfordret Vesten til ikke at glemme Ukraine, men holde fast. Hun opfattede lidt udenrigsministerens oplæg som "business as usual". Naturligvis er det ikke et demokratisk valg, når man har spærret to oppositionsledere inde. Det er Venstres holdning, at vi skal anlægge en klarere linje over for Ukraine. I den forbindelse pegede hun på, at man kan omdirigere hjælpen til civilsamfundet og støtte studenterne. Man kan også følge den resolution, som det amerikanske senat har vedtaget, hvor man opfordrer til, at man direkte rammer regimets folk, som har store investeringer og børn i udlandet.

Hun spurgte, om der er nogle konkrete initiativer, udenrigsministeren ville foreslå. Eller vil man bare se, hvad de andre kommer med?

Udenrigsministeren pegede på, at der ligger en færdigforhandlet handels- og associeringsaftale, hvor alle teknikaliteterne er forhandlet på plads, men hvor underskriften mangler. Vi har sagt, at en underskrift vil være afhængig af synlige fremskridt på demokrati- og menneskerettighedsområdet. Han var meget enig med Lykke Friis i, at det er svært at se sådanne fremskridt i det, der er foregået de sidste dage. Et valg, der er foregået, mens ledende oppositionspolitikere er fængslet, er langt fra det, vi forestiller os af et demokrati, uagtet at valget teknisk set var i orden. Man kan godt sige, at det er "business as usual" i den forstand, at vi ikke har til hensigt at underskrive handels- og associeringsaftalen. I en sådan situation kan man handle på to måder: Enten kan man holde sig væk, eller også kan man holde kontakt med styret. Ideen om at modtage de studerende er glimrende, for på den måde kan vi få påvirket de unge. Udenrigsministeren ville sige nej til et forslag om at dele det op; det er en samlet pakke. Han tilføjede, at det også er helt afgørende, at vi ikke isolerer Ukraine, men holder kontakt med regimet og også med oppositionen, således at landet nærmer sig EU, hvad en stor del af befolkningen ønsker.

Pia Adelsteen syntes godt, man kunne have stillet større krav til Kina, men det er måske pengene, der er afgørende.

Lykke Friis spurgte, om udenrigsministerens udtalelse om, at sagen kommer op igen i december, skal forstås sådan, at der er splittelse i kredsen af EU-udenrigsministre.

Hun var med på, at det drejer sig om at finde en balance, men det drejer sig først og fremmest om at bevare perspektivet. Derfor må EU lave en meget klar liste over, hvad der skal til, for at vi kan skrive under. På denne liste må der være noget med om, at de homoseksuelles rettigheder skal respekteres. Hun forstod, at man ville sende nogle hårdere signaler, men hvad er de hårdere signaler? Vil man f.eks. støtte senatets resolution? Udenrigsministeren syntes, det var en god idé at modtage de studerende, men vil han være med til at omdirigere noget af naboskabshjælpen til civilsamfundet til gavn for de studerende? Ellers ender det med at blive "business as usual", og så er der ikke nogen konsekvenser af valget.

Udenrigsministeren regnede med, at man på decembermødet kunne lave en langt mere detaljeret plan for de forskellige initiativer, men Lykke Friis har selvfølgelig ret i, at der er forskellige vurderinger blandt udenrigsministrene. Det har nok noget med geografi at gøre.

Man skal forhandle meget hårdt med ukrainerne, men udenrigsministeren var ikke tilhænger af sanktioner i forhold til Ukraine, for de betyder, at vi konsekvent lukker af. Der er tale om et land, hvor der trods alt er muligheder for at påvirke situationen.

7. Cuba

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3199 – bilag 1 (samlenotat side 16)

Udenrigsministeren: Jeg forventer, at udenrigsrepræsentanten vil lægge op til en drøftelse af EU's forhold til Cuba. Udenrigsrepræsentanten vil søge opbakning til, at der indledes en proces, som kan føre frem til indgåelse af en samarbejdsaftale mellem EU og Cuba.

Fra regeringens side lægges der vægt på, at reformprocessen i Cuba fastholdes. Jeg vil derfor tilslutte mig, at der åbnes op for en styrkelse af EU's relationer til Cuba. En styrket dialog med Cuba skal blandt andet anvendes til at fremme positive politiske og økonomiske reformer, ligesom menneskerettigheder vil blive et vigtigt tema i diskussionerne.

Samtidig vil EU's fælles holdning fra 1996 om Cuba fortsat være gældende. Den fælles holdning tilskynder til overgangen til demokrati, respekt for menneskerettighederne og til genopretning af den cubanske befolknings levefod.

Finn Sørensen spurgte, om der i den samarbejdsaftale, man gerne vil indgå med Cuba, også ligger, at man gerne vil nå frem til en handelsaftale på trods af USA's boykot af Cuba. Hvis vi ikke kan overbevise de andre lande om, at man skal indgå en samarbejdsaftale med Cuba, vil Danmark så selv indgå en sådan bilateralt?

Udenrigsministeren bekræftede, at vi overvejer at indgå en aftale med Cuba, hvori der også indgår en politisk dialog om menneskerettigheder og demokratiudvikling – altså hele paletten.

Finn Sørensen ville ønske udenrigsministeren held og lykke med arbejdet.

8. Europaudvalgsmøde 16/11-12

8. EU-USA

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3199 – bilag 2 (supplerende samlenotat)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Lykke Friis opfordrede til, at vi fra dansk side slår et ordentligt slag for en frihandelsaftale, som man give EU en kickstart.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3200 (almindelige anliggender) den 20. november 2012

Dagsordenspunkt 3 hører under Finansministeriets ressort.

De øvrige dagsordenspunkter hører under Udenrigsministeriets ressort.

Alle punkterne blev forelagt af europaministeren.

Europaministeren: Jeg vil i dag forelægge punkterne på rådsmødet vedrørende almindelige anliggender, som finder sted på tirsdag. Alle punkterne er denne gang til orientering.

1. Præsentation ved Kommissionen af arbejdsprogrammet for 2013

– *Præsentation*

KOM (2012) 0629

Rådsmøde 3200 – bilag 1 (sammenfatning side 2)

Europaministeren nævnte ikke dette punkt.

Finn Sørensen forudskikkede, at han ville stille et par detaljerede spørgsmål, så måske skulle de bevares skriftligt.

Han mente, der var to punkter på Kommissionens arbejdsprogram, som havde særlig interesse. For det første lettelse af de administrative byrder for de små og mellemstore virksomheder – jævnfør Kommissionens rapport som kom for et års tid siden. Udvalget havde bedt Kommissionen redegøre for, hvor langt man var nået, men havde ikke fået svar endnu.

For det andet vækst og beskæftigelse, hvor man lægger op til, at der skal etableres de rette rammebetingelser for institutioner med ansvar for erhvervstilknyttede pensionsordninger. Han spurgte, om der i den formulering ligger, at Kommissionen nu vil lave nogle rammebetingelser, som også kommer til at gælde for de arbejdsmarkedspensioner, vi her herhjemme.

NOT **Europaministeren** ville svare skriftligt.

2. Opfølgning på Det Europæiske Råd den 18.-19. oktober 2012

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3200 – bilag 1 (samlenotat side 5)

Det Europæiske Råd 18-19/10-12 – bilag 12 (konklusioner fra

Det Europæiske Råd den 18-19/10-12)

Det Europæiske Råd 18-19/10-12 – bilag 9 (Van Rompuys
interimsrapport til DER 18-19/10-12)

Det Europæiske Råd 18-19/10-12 – bilag 6 (brev fra formanden
for DER vedr. implementering af DER's beslutninger)

EU-note (12) – E 5 (note om mødet i DER 18-19/10-12)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (12) – bilag 68 (side 177, senest behandlet i EUU
25/10-12)

4. Præsentation af udkast til kommenteret dagsorden for Det Europæiske Råd den 13.-14. december 2012

– *Præsentation*

Rådsmøde 3200 – bilag 1 (samlenotat side 21)

Det Europæiske Råd 13-14/12-12 – bilag 1 (udkast til
kommenteret dagsorden for Det Europæiske Råd 13-14/12-12)

Europaministeren: Jeg vil forelægge dagsordenspunkt 2, der handler om opfølgning på Det Europæiske Råd den 18.-19. oktober 2012, og dagsordenspunkt 4, som drejer sig om en præsentation af udkast til kommenteret dagsorden for Det Europæiske Råd den 13.-14. december 2012, under ét.

På rådsmødet vil der være en drøftelse af opfølgning på mødet i Det Europæiske Råd den 18.-19. oktober samt en indledende drøftelse af den kommenterede dagsorden for mødet i Det Europæiske Råd den 13.-14. december.

Det Europæiske Råds møde den 18.-19. oktober havde fokus på særligt tre emner:

1. En diskussion af den foreløbige rapport om en styrkelse af ØMU'en, særligt forslaget om et fælles banktilsyn.
2. En statusgennemgang for implementeringen af vækst- og beskæftigelsespagten.
3. En diskussion af EU's forhold til Kina.

Statsministeren har tidligere afrapporteret fra dette møde, så det er udvalget bekendt med.

For så vidt angår mødet i Det Europæiske Råd den 13.-14. december forventer jeg, at dagsordenen vil være fokuseret på en række økonomiske emner, primært den endelige rapport om styrkelse af den Økonomiske og Monetære Union. Derudover ventes der en drøftelse af Single Market Act II, udvidelse samt forsvarsansligger. Rådet vil vende tilbage til forberedelsen af mødet i Det Europæiske Råd på sit møde den 11. december. Der bliver derfor lejlighed til at drøfte dette senere.

Finn Sørensen forstod, at man skulle drøfte det fælles banktilsyn, og spurgte, hvornår man i Europaudvalget skulle give mandat til regeringens forhandlinger herom.

Han nævnte, at den svenske finansminister havde sagt, at hvis Den Europæiske Centralbank skulle have rollen som finanstillsyn, kræver det en traktatændring, og spurgte, om europaministeren er enig heri.

Han spurgte, om europaministeren var opmærksom på, at der den 14. november havde været store demonstrationer i næsten alle EU-lande, hvor den europæiske fagbevægelse havde mobiliseret sine medlemmer i stort tal og givet udtryk for, at det ikke var muligt at gå videre ad nedskæringsvejen. Han ville gerne vide, om europaministeren delte de fremførte bekymringer. I øvrigt henviste han til, at ifølge en rapport, som ILO har lavet, indebærer den politik, Grækenland er slået ind på, et brud på fundamentale rettigheder.

Pia Adelsteen mente, det var ret ligegyldigt, hvornår der skulle gives mandat til banktilsynet, idet et flertal i Europaudvalget under alle omstændigheder ville sige ja til et fælles banktilsyn.

Hun ville gerne kende status for forhandlingerne om momsindtægterne og en yderligere harmonisering af momsreglerne samt vide, hvilken betydning det vil få for Danmark.

Hun nævnte, at landene nu kun vil kunne fradrage 10 pct. – mod tidligere 25 pct. – af toldindtægterne, og spurgte, om udgifterne til opkrævning af toldindtægterne kan holdes inden for de 10 pct.

Merete Riisager ville gerne høre seneste nyt om skatten på finansielle transaktioner, idet hun spurgte, hvornår det forstærkede samarbejde bliver til noget.

Europaministeren sagde i anledning af Finn Sørensens spørgsmål om banktilsynet, at tidspunktet for forhandlingernes afslutning afhænger af, hvor langt man kommer i de nuværende forhandlinger, men et muligt tidspunkt kunne være i løbet af december måned. I øvrigt ville han opfordre til, at man tog det op med ressortministeren, som ville komme i Europaudvalget den 30. november.

Han var opmærksom på, at der havde været demonstrationer i en række europæiske lande, og at dele af den europæiske fagbevægelse har udtalt sig kritisk om den politik, der føres i EU. Den danske regerings holdning er, at vi skal hjælpe de lande i EU, der er i vanskeligheder, men så er de også nødt til at gennemføre reformer for at komme tilbage på sporet. Det gælder eksempelvis i Grækenland. Det er også regeringens holdning efter demonstrationerne.

Europaministeren sagde til Pia Adelsteen, at regeringen tager forhandlingerne om banktilsynet meget alvorligt. På et tidspunkt skal der gives et mandat, og Danmark skal beslutte, om vi skal sige ja eller nej. Det vidste han, økonomiministeren arbejdede intenst med.

Finn Sørensen syntes, det var at nedtone betydningen af de demonstrationer, der havde været, når europaministeren sagde, at "dele af den europæiske fagbevægelse" havde været kritisk. Han syntes, europaministeren skulle erkende, at det ikke er alle dele af den europæiske arbejderbefolkning, der mener, at hjælpen

til Grækenland er en hjælp til de græske arbejdere, men er af den opfattelse, at indgrebene sker på bekostning af grundlæggende faglige rettigheder.

Han gentog sit spørgsmål, om europaministeren var enig med den svenske finansminister, som havde sagt, at et fælles banktilsyn krævede en traktatændring. Han kunne også omformulere spørgsmålet og spørge, om det vil være foreneligt med den danske undtagelse fra ØMU'ens tredje fase, at Danmark tilslutter sig et banktilsyn, hvor Den Europæiske Centralbank er øverste kontrolmyndighed.

Merete Riisager gentog sit spørgsmål om status for det forstærkede samarbejde om en skat på finansielle transaktioner.

Pia Adelsteen gentog sit spørgsmål om nye momsindtægter eller harmonisering af momssystemerne og sit spørgsmål om, hvorvidt 10 pct. af toldindtægterne kunne dække omkostningerne til opkrævningen.

Europaministeren sagde til Finn Sørensen, at det naturligvis gjorde indtryk på ham, at så mange mennesker står i en svær situation i Grækenland og andre steder, og at mange familier bliver ramt af den store arbejdsløshed. Men EU har rakt en hånd, og det er Grækenlands egen regering og Grækenlands eget parlament, som har truffet beslutningerne om de nødvendige reformer.

Udenrigsministeren kunne forstå, at den svenske finansminister mente, der skulle laves en traktatændring. Europaministeren gjorde imidlertid opmærksom på, at der er en række andre forslag på bordet med hensyn til den juridiske ramme. Forholdet til grundlovens § 20 er ikke noget, europaministeren beslutter. Det afgøres af eksperterne i Justitsministeriet, når der foreligger en konkret tekst.

Europaministeren sagde til Merete Riisager med hensyn til den finansielle transaktionsskat, at 11 lande – og måske også Nederlandene efter regeringsskiftet – vil gå videre med et forstærket samarbejde. Den formelle bemyndigelse hertil vil formentlig blive givet på Økofinmødet den 4. december. Herefter kan Kommissionen formelt fremsætte et forslag, der formentlig kommer til at ligge relativt tæt op ad det forslag, man kender. Regeringens holdning er fortsat, at det ikke er noget, vi kan støtte i dets nuværende udformning.

Europaministeren svarede Pia Adelsteen, at forslaget vedrørende moms er taget ud af forhandlingsboksen.

Med hensyn til toldindtægterne kan medlemslandene nu beholde 25 pct. Det har Kommissionen foreslået nedsat til 10 pct. I den seneste boks er der tale om 25 pct.

Finn Sørensen forstod, at europaministeren betragtede de græske arbejdere som nogle utaknemmelige skarn, når de ikke var glade for den hjælp, Grækenland havde fået fra EU.

Han opfattede den svenske finansministers udtalelse om en konstatering.

Europaministeren ville gerne have sig frabedt, at han skulle betragte de græske arbejdere som nogle utaknemmelige skarn. Han havde tværtimod sagt, at han forstod den meget svære situation, de stod i, og at det var ulykkeligt, at man er nødt til at lave så omfattende reformer, der påvirker mange mennesker så kraftigt.

8. Europaudvalgsmøde 16/11-12

Han havde stor respekt for den europæiske fagbevægelses synspunkter, men måtte fastholde, at det er det enkelte land, som beslutter de konkrete virkemidler. Med hensyn til banktilsynet er det fuldstændig rigtigt, at den svenske finansminister har givet udtryk for, at set med hans øjne kan en traktatændring være nødvendig, men Kommissionen har fremlagt et forslag, som kan gennemføres uden en traktatændring. Nu arbejder vi konstruktivt videre med forslagene, og når der ligger et endeligt resultat, vil det på helt sædvanlig vis blive vurderet af Justitsministeriet.

3. Forberedelse af det ekstraordinære Europæiske Råd den 22.-23. november 2012

– *Politisk drøftelse*

KOM (2011) 0500, KOM (2011) 0403, KOM (2011) 0398, KOM (2011) 0510, KOM (2011) 0511, KOM (2011) 0512, KOM (2011) 0737, KOM (2011) 0738, KOM (2011) 0739, KOM (2011) 0740, KOM (2011) 0742, KOM (2012) 0388

Rådsmøde 3200 – bilag 2 (revideret samlenotat)

EUU alm. del (12) – bilag 77 (udkast til konklusioner vedr. Det Europæiske Råd 22-23/11-12 - forhandlingsboks) (fortroligt)

(papiromdelt på Det Europæiske Råd 22-23/11-12 – bilag 2)

Det Europæiske Råd 22-23/11-12 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden for Det Europæiske Råd 22-23/11-12)

KOM (2011) 0500 – bilag 1 (den franske regerings erklæring)

KOM (2011) 0500 – bilag 2 (henvendelse fra Europa-Kommissionens repr. i Kbh.)

KOM (2011) 0500 – bilag 5 (henvendelse fra Concord Danmark af 22/3-12)

KOM (2011) 0398 – bilag 2 (Regeringens udtalelse af 30/11-11 vedr. den flerårige finansielle ramme for EU for perioden 2014-2020)

KOM (2011) 0398 – bilag 1 (Finansudvalgets udtalelse af 23/11-11 vedr. den flerårige finansielle ramme for EU 2014–2020)

EUU alm. del (12) – bilag 43 (forhandlingsboks – forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme) (fortroligt) (papiromdelt på KOM (2011) 0500 – bilag 6)

KOM (2011) 0500 – bilag 7 (pressemeddelelse fra Europa-Parlamentet vedr. budget 2014-2020)

KOM (2011) 0500 – bilag 8 (henvendelse af 31/10-12 fra Landbrug og Fødevarer)

EU-note (10) – E 53 (note af 10/8-11 om EU's flerårige finansielle ramme)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (12) – bilag 68 (side 177, senest behandlet i EUU 25/10-12)

Europaministeren: Som bekendt har DER-formanden indkaldt til et ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd den 22.-23. november med henblik på at afslutte forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme – den såkaldte MFF. Det er usikkert, om der vil kunne indgås en aftale på Det Europæiske Råd, idet forhandlingspositionerne fortsat er meget langt fra hinanden. Men forsøget vil blive gjort. Vi vil fra dansk side naturligvis gøre vores til, at der kan indgås en aftale. De afgørende spørgsmål, som vil skulle drøftes på mødet i Det Europæiske Råd, vedrører det overordnede udgiftsniveau, fordelingen af midlerne i EU's budget på de forskellige politikområder samt finansieringen af budgettet.

8. Europaudvalgsmøde 16/11-12

Finansministeren indhentede den 2. november et klart og bredt funderet forhandlingsmandat vedrørende MFF her i udvalget. Jeg vil derfor i dagens forelæggelse fokusere på forventningerne til det kommende møde i Det Generelle Råd, som har til formål at forberede mødet i Det Europæiske Råd.

Mødet i Det Generelle Råd næste uge vil være den sidste drøftelse på politisk niveau inden selve Det Europæiske Råd, og det vil kunne give en pejling af, om der kan opnås en aftale, og hvor balancen i et kompromis bevæger sig hen ad. På mødet i det Generelle Råd forventer jeg, at der vil være en drøftelse af de overordnede elementer i en aftale med udgangspunkt i det foreliggende aftaleudkast.

Forhandlingerne er nu gået ind i den afgørende fase, hvor der fremlægges konkrete forslag til budgetniveauer i forhandlingsboksen. Det første bud herpå blev fremlagt af det cypriotiske formandskab i slutningen af oktober og indeholdt forslag om, at det overordnede udgiftsniveau skal reduceres med minimum 50 mia. euro i forhold til Kommissionens forslag. Den faste DER-formand har tidligere i denne uge fremlagt et revideret forslag i form af et udkast til DER-konklusioner, der er en videreudvikling af det cypriotiske formandskabs forhandlingsboks. I det nye forslag er reduktionerne opjusteret fra 50 mia. euro til godt 80 mia. euro. I forhold til det cypriotiske formandskabs forhandlingsboks lægges op til en mere balanceret fordeling af udgiftsreduktionerne, hvor hovedparten af reduktioner findes på landbrugs- og samhørighedspolitikken. Det danske krav om korrektion er ikke afspejlet i oplægget. Det er helt som forventet, idet spørgsmålet om rabatter først forventes afgjort af stats- og regeringscheferne på selve topmødet den 22.-23. november.

Jævnfør regeringens forhandlingsmandat vil jeg på mødet i Det Generelle Råd den 20. november give udtryk for, at Danmark:

- Lægger afgørende vægt på, at det danske EU-bidrag reduceres med 1 mia. kr. årligt fra 2014 via tiltag på indtægtssiden.
- Sammen med en række andre lande lægger meget betydelig vægt på, at udgifterne skal holde sig inden for en samlet ramme på 1 pct. af EU's BNI. Kommissionens reviderede forslag bør således reduceres yderligere. Det foreliggende forslag om at reducere udgiftsniveauet med godt 80 mia. euro er derfor i lyset heraf fortsat utilstrækkeligt.
- Finder at der inden for en sådan stram ramme bør ske en så væsentlig modernisering af EU's budget som muligt med fokus på de mest vækst- og beskæftigelsesfremmende politikker med reel EU-merværdi. Det er derfor positivt, at det reviderede forslag og den indeholdte profil af de yderligere reduktioner indebærer en modernisering af budgettet. De nødvendige yderligere reduktioner, der skal findes for at indgå en aftale, bør efter dansk opfattelse findes i samhørigheds-, landbrugs- og administrationsbudgetterne.

Det er klart, at vi har nogle hårde forhandlinger foran os. Det gælder hele budgettet, det gælder vor rabat, og det gælder også i forhold til, at i på udgiftssiden arbejder inden for en stærk koalition, der tillægger budgetdisciplin meget stor vægt.

8. Europaudvalgsmøde 16/11-12

Når det drejer sig om selve indholdet af budgettet, så er den modernisering, som alt andet lige ligger i det nye forslag, et skridt i den rigtige retning.

Det er samtidig vigtigt at være opmærksom på, at det foreliggende forslag alene er udtryk for en mellemregning. Jeg tror, vi i dag må være realistiske og sige, at et flertal i Rådet prioriterer landbrug og strukturfonde højere end forskning og innovation. Der er derfor en risiko for, at slutresultatet kan blive, at en større del af reduktionerne findes på de moderne politikområder som forskning, innovation og infrastruktur.

Den faste formand for Det Europæiske Råd – efter pres fra bl.a. Danmark – indskrevet, at 20 pct. af alle EU-midler skal bidrage til klima- og miljøudfordringerne.

Lykke Friis henviste til den drøftelse, man havde haft med finansministeren, hvor V og K havde plæderet for, at budgettet skulle omdirigeres, så det fremmede vækst og beskæftigelse. Hun havde svært ved at være synderlig optimistisk på dette punkt, når finansministeren kunne sige til Børsen, at det næppe heller bliver denne gang, man får en omfattende reform af EU's budget.

Blandt andet den danske kommissær, Connie Hedegaard, havde udtrykt sin bekymring for, at hvis man skærer i Connecting Europe-bevillingerne, kan det komme til at gå ud over danske nøgleprioriteter såsom Femernforbindelsen, Kriegers Flak og Cobra-kablet. Finansministeren syntes ikke at mene, at det var noget, man skulle tage alvorligt. Men er der en mulighed herfor?

Lykke Friis forstod, at hvis man ikke kan blive enige om EU's fremadrettede budget, så tager man på et eller andet tidspunkt et eksisterende budget og forlænger det. Derfor spurgte hun, hvilket budget man i givet fald kører videre med, og hvornår der senest skal foreligge en afgørelse. Hun tilføjede, at det var vigtigt, fordi regeringen har indgået en aftale med V og K, hvori der indgår, at vi får en rabat på 1 mia. kr. pr. år. Hvis der ikke kommer et nyt budget, bliver der jo heller ikke nogen rabat til Danmark, og så må man finde den ene milliard kroner et andet sted.

Pia Adelsteen spurgte, om Danmark vil få rabat, hvis forslaget om et enklere rabatsystem, hvor der bliver faste rabatter til England, Tyskland, Sverige og Holland, mens Østrig ikke får nogen rabat, mod forventning skulle blive vedtaget.

Merete Riisager mente, regeringens tilgang til budgetforhandlingerne var uambitiøs, og kritiserede, at man behandlede budgettet fuldstændig afkoblet fra den krise, der er i eurozonen, og kravene om yderligere styring af økonomien i de sydeuropæiske lande.

Europaministeren var i lighed med Lykke Friis optaget af, at EU's budget bliver fremtidsrettet, og vi vil bruge alle vore kræfter på at sikre, at pengene bliver brugt bedst muligt. Vi ser meget gerne, at der bliver investeret i forskning, uddannelse, infrastruktur og den grønne dagsorden.

I anledning af bekymringen for bevillingen til Connecting Europe pegede europaministeren på, at det, Kommissionen har lagt op til, ikke er besparelser, men en

8. Europaudvalgsmøde 16/11-12

budgetudvidelse på ca. 220 pct. Han kunne tilslutte sig finansministerens bemærkninger herom.

Der er en klar risiko for, at man ikke bliver enige den 22.-23. november, da der er meget stor forskel på holdningerne til, hvor stort budgettet skal være. I øvrigt gjorde europaministeren opmærksom på, at rabatten på 1 mia. kr. om året til Danmark er en meget lille del af det samlede EU-budget. Vi har meldt ud, at vi mener, budgettet skal skæres betydeligt ned. Først kom det cypriotiske formandskab med et forslag om, at der skulle skæres 50 mia. euro, og derefter har Van Rompuy foreslået, at der skal skæres 80 mia. euro. Men vi mener fortsat – sammen med vores allierede – at vi skal nå et stykke længere, før vi kan lave en aftale.

Hertil kommer, at vi uanset budgettets samlede størrelse kæmper for, at pengene skal bruges så fornuftigt som muligt, og at der bruges færre penge på landbrug og strukturfonde. Men der skal laves en aftale mellem 27 lande, og der er meget stærke kræfter, der ikke ønsker at skære ned på disse områder. Vi vil selvfølgelig gøre alt, hvad vi kan, for at tingene går i den retning, vi ønsker, men der er andre lande, som indtager andre positioner.

Europaministeren håbede, der kunne indgås en aftale i november, men hvis det ikke sker, må man derefter vurdere, hvad der skal være det næste skridt. Når vi kender resultatet af forhandlingerne den 22.-23. november, har vi et klarere billede af, hvordan situationen er. Det mente han ikke, man skulle begynde at spekulere på på nuværende tidspunkt.

Europaministeren sagde til Pia Adelsteen, at han ikke anså det for realistisk, at det forslag, der er kommet fra Van Rompuy om et forenklet rabatsystem, ville kunne vinde den fornødne tilslutning. Principielt vil vi gerne have alle rabatter fjernet, men da det ikke kan lade sig gøre, kræver vi at få en rabat på 1 mia. kr. om året til Danmark. Det er fortsat vort udgangspunkt.

Europaministeren tilbageviste Merete Riisagers påstand om, at vi er for uambitiøse i budgetforhandlingerne. Fra dansk side arbejder vi hårdt på at opnå konkrete resultater til gavn for EU-samarbejdet og til gavn for Danmark. Vi har under og efter vort formandskab lagt vægt på, at så mange penge som muligt går til uddannelse, forskning og infrastruktur med henblik på at sikre, at vi har et konkurrencedygtigt Europa og et konkurrencedygtigt Danmark over for Kina, USA, Indien og andre lande. Men mange af EU-landene er uenige med Danmark. Vi vil gøre, hvad vi kan, for at flytte dem, men det er svært.

Finn Sørensen spurgte, om europaministeren med sin formulering om, at det kunne ende med, at de samlede udgifter blev større, end de er i dag, lægger op til en forventningstilpasning, og at resultatet kan blive, at Danmarks bidrag bliver større end i dag, når forhandlingerne er afsluttet.

Merete Riisager spurgte, hvor god idé det er at lave en bankunion, når man ser, hvor svært det kan være at blive enige om budgettet i EU.

Pia Adelsteen pegede i anledning af europaministerens udtalelse om, at Danmark går ind for, at pengene bruges så fornuftigt som muligt, på, at EU bruger penge til en film om afghanske kvinder, der er undertrykt, men så ikke synes, den skal sendes, og at EU bruger 1,3 mio. kr. til at fremstille 236 postkort, som skole-

8. Europaudvalgsmøde 16/11-12

elever har fremstillet. Det kan godt være, at 1 mia. kr. kan synes som lidt i EU's budget, men mange bække små ...

Lykke Friis var ikke i tvivl om, at regeringen kæmper hårdt for de danske synspunkter, men der er desværre ikke kommet så meget ud af det, hvis det ender med et budget, der ikke er blevet moderniseret.

Hun forstod, at hvis man ikke bliver enige, er det 2013-budgettet, som er "default"-budgettet. Derfor spurgte hun, hvornår man senest skal være færdige med forhandlingerne om budgettet.

Med hensyn til Connecting Europe pegede hun på, at Dansk Industri og Danske Erhverv har udtrykt bekymring.

Europaministeren gentog over for Finn Sørensen, at Danmark arbejder stenhårdt for at få bragt budgettet ned. Her ligger vi på linje med Tyskland. Hvad det præcise danske bidrag ender med at blive, kommer an på, hvordan den endelige aftale kommer til at se ud.

I anledning af Merete Riisagers bemærkninger sagde europaministeren, at budgetforhandlinger altid er vanskelige. Når 27 lande skal blive enige om, hvordan EU's budget skal se ud de næste 6 år, er det klart, at det slår gnister. Det betyder ikke, at vi ikke kan gå videre i samarbejdet på andre områder.

I anledning af Lykke Friis' spørgsmål sagde finansministeren, at ham bekendt var der ikke nogen formel deadline for vedtagelsen af budgettet for 2014, men det må være på plads i løbet af 2013 og helst i første halvdel af 2013. Regeringen håber som sagt, det bliver aftalt den 22.-23. november 2012.

Med hensyn til Connecting Europe gentog europaministeren, at han delte finansministerens vurdering af, at der ikke vil være negative konsekvenser i forhold til Danmark.

Henrik Høegh fandt det bekymrende, at så mange i Danmark – bl.a. Dansk Industri og Danske Erhverv – levede i den vildfarelse, at det kunne gå ud over Danmark, hvis man skærer ned på Connecting Europe.

Europaministeren præciserede, at den danske regering ikke lægger op til at spare på Connecting Europe. Vi lægger op til en stigning. Men Kommissionen lægger op til en stigning på 220 pct. Han tilføjede, at han egentlig også mente, Venstre havde det standpunkt, at Kommissionen er ganske god til at bruge penge, og at vi derfor skal arbejde hårdt for at nedbringe det budget, Kommissionen har foreslået.

Udg. 5. (Evt.) Statutten for EU-Domstolen (udvidelse af antallet af dommere ved Retten)

– *Politisk enighed*

Rådsmøde 3200 – bilag 1 (samlenotat side 23)

Dette punkt var udgået.

6. Den fremtidige europæiske samhørighedspolitik

– *Delvis generel indstilling*

KOM (2011) 0607, KOM (2011) 0610, KOM (2011) 0611, KOM (2011) 0612, KOM (2011) 0614, KOM (2011) 0615, KOM (2012) 0496

Rådsmøde 3200 – bilag 1 (samlenotat side 27)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (12) – bilag 48 (side 70, senest behandlet i EUU 12/10-12)

EUU alm. del (11) – bilag 569 (side 1477 FO, behandlet i EUU 22/6-12)

Europaministeren: Lad mig kort gøre rede for status for forhandlingerne og forventningerne til rådsmødet.

I forlængelse af de gode fremskridt under det danske formandskab opnåede vi ved rådsmødet i oktober endnu et godt skridt på vejen. Der udestår nu to større forhandlingsblokke i Rådets forhandlinger om den fremtidige samhørighedspolitik. Det drejer sig for det første om finansforvaltning og for det andet om den fælles strategiske ramme. Ved rådsmødet vil formandskabet søge at lukke disse to blokke foreløbigt i form af delvis generel indstilling.

For så vidt angår den fælles strategiske ramme, så skal den som bekendt gælde generelt for alle EU-lande. Der er tale om artikel 10-12 i forslaget til den generelle strukturfondsforordning samt nye bilag, som udover samhørighedspolitikken ligeledes omfatter landdistriktsfonden og fiskerifonden, der begge er en del af den fælles landbrugspolitik og den fælles fiskeripolitik.

Der tegner sig enighed om den fælles strategiske ramme med følgende elementer: Fondenes bidrag til 2020-strategien til gavn for vækst og beskæftigelse, sammenhængen med det europæiske semester, territoriale udfordringer, endvidere bestemmelser om horisontale principper for strukturfondene og endelig koordination mellem fondene indbyrdes og i forhold til øvrige EU-fonde – f.eks. på forsknings- og miljøområdet.

Hvad angår finansforvaltning drejer det sig om principper for at sikre ansvarlig brug af midlerne. Forhandlingerne drejer sig navnlig om forslag til nedbringelse af fejlkvoten i form af tilbageholdelse af 10 pct. af EU's refusion, indtil udgifterne har været underkastet en årlig revisionscyklus, som igen er indført i medfør af den nye finansforordning. Endelig handler det om de nærmere betingelser for at foretage korrektioner og navnlig nettokorrektioner – det vil sige under hvilke betingelser støtten fra fondene til programmerne kan reduceres.

Det er min forventning, at det vil lykkes for formandskabet at opnå foreløbig enighed også om disse forhandlingsblokke. Dette rådsmøde skulle dermed gerne – altså hvis der bliver enighed – udgøre et foreløbigt punktum i forhandlingerne. Siden kommer selvfølgelig budgetrammen for samhørighedspolitikken og ændringen af en række kerneelementer som for eksempel støttekategorier, medfinansieringsrater osv. inden for strukturfondene, som afgøres i forbindelse med

8. Europaudvalgsmøde 16/11-12

forhandlingerne om EU's flerårige finansielle rammer. Det gælder fortsat, at intet er helt på plads, før alt er aftalt.

Som vi skriver i samlenotatet, støtter regeringen grundlæggende Kommissionens forslag til reform af samhørighedspolitikken. Som bekendt sigter Kommissionens forslag på at målrette indsatsen til i højere grad at fremme vækst, beskæftigelse og grøn omstilling inden for Europa 2020 strategien. Det ligger i god tråd med regeringens generelle vækst- og beskæftigelsesdagsorden. Vi kan fra dansk side tilslutte os den enighed, der lægges op til ved rådsmødet i næste uge.

Formandskabet vil på basis af den foreløbige enighed i Rådet – som led i den almindelige lovgivningsprocedure – indgå i dialogforhandlinger med Europa-Parlamentet om den endelige udformning. Det endelige resultat skal naturligvis vedtages i Rådet.

Pia Adelsteen pegede på, at man vil tilbageholde 10 pct. af udbetalingerne for at mindske snyd, og spurgte, om det betyder, at hvis et land har fået lovning på 100 mio. kr., tilbageholder man 10 mio. kr., indtil man ved, at man har brugt pengene rigtigt.

Europaministeren svarede, at det indgår i den fremtidige europæiske samhørighedspolitik, at man vil tilbageholde 10 pct. af EU-refusionen af afholdte projektudgifter, indtil disse har været genstand for en kontrol og revision knyttet til årsregnskabet. Hensigten er at få en bedre kontrol med, at pengene bliver brugt fornuftigt, hvilket europaministeren støttede.

Punkt 3. Rådsmøde nr. 3206 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse - globaliseringsfonden) den 6.-7. december 2012

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2011) 0336, KOM (2011) 0608

Rådsmøde 3206 – bilag 1 (samlenotat)

KOM (2011) 0608 – bilag 2 (Folketingets begrundede udtalelse)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (11) – bilag 557 (side 1428 senest behandlet i EUU 14/6-12)

Europaministeren: Kommissionen præsenterede den 6. oktober 2011 et nyt forslag til forordning for den europæiske globaliseringsfond.

Ved EPSCO-rådsmødet vil formandskabet fremlægge en fremskridtsrapport for arbejdet med det nye forslag til forordning for den europæiske globaliseringsfond. Derpå vil Kommissionen og medlemslandene have mulighed for at kommentere på Kommissionens forslag. Regeringen forventer, at Rådet noterer sig fremskridtsrapporten uden bemærkninger.

Ingen havde bemærkninger til europaministerens forelæggelse.

FO Punkt 4. Forslag til forordning om sikkerhed ved offshore olie og gas prospekterings-, efterforsknings- og produktionsaktiviteter

– Tidlig forelæggelse

KOM (2011) 0688

KOM (2011) 0688 – bilag 2 (samlenotat)

KOM (2010) 0560 – bilag 1 (henvendelse af 18/11-10 fra Danish Operators)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (11) – bilag 556 (side 1377, senest behandlet i EUU 8/6-12)

Klimaministeren: Jeg forelægger i dag to sager for Europaudvalget med henblik på forhandlingsoplæg:

- Forslag om offshoresikkerhed.
- Forslag til regneregler for CO₂-optag i jord og planter.

At jeg forelægger sagerne tidligt, skyldes, at formandskabet har accelereret forhandlingerne, og at forhandlingerne derfor nu er på vej ind i en afgørende fase.

Forslaget under dette dagsordenspunkt, nemlig forslaget til en forordning om offshorevirksomhed, er en opfølgning på Kommissionens meddelelse fra oktober 2010, der blev udsendt på baggrund af ulykken på boreplatformen "Deepwater Horizon" i april 2010 i den mexicanske golf, som I sikkert alle sammen husker.

I forslaget til forordning foreslås en række krav til offshoreindustrien med det formål at reducere risikoen for større ulykker, forbedre forureningsberedskabet og udvide selskabernes miljøansvar.

Endvidere indeholder forslaget krav til en national tilsynsmyndighed, som skal være uafhængig af den myndighed, som varetager den økonomiske udvikling i forbindelse med olie- og gasaktiviteterne, herunder udstedelse af koncessioner og opkrævning af skatter og afgifter på området.

Et klart flertal af medlemslande, herunder hovedparten af Nordsølandene, er imod en forordning, da den – i lighed med hvad der er tilfældet i Danmark – vil nødvendiggøre omfattende ændringer af den nationale velfungerende lovgivning. Det er ikke, fordi man har noget imod intentionerne i forslaget. Men disse lande peger på, at man kan opnå de samlede formål gennem et direktiv.

FO Regeringen byder Kommissionens initiativ til lovgivning velkomment. Det er vigtigt, at der opnås et højt sikkerhedsniveau for offshoreaktiviteter i hele EU. Men regeringen deler den holdning, som flertallet af medlemslandene samt Europa-Parlamentet har til valg af lovgivningsinstrument, nemlig at et direktiv sandsynligvis vil være et bedre valg end en forordning.

Desuden støtter regeringen forslagets princip om, at operatørerne har ansvaret for at imødegå større ulykker, og at forureneren betaler. Det er sådan, det er i dansk lovgivning i dag.

8. Europaudvalgs møde 16/11-12

Regeringen er enig i, at i interessekonflikter mellem myndighedsfunktioner vedrørende sikkerhed og miljø på den ene side og myndighedsfunktioner vedrørende den økonomiske udvikling skal undgås.

Det er dog regeringens holdning, at den nærmere organiseringen af myndighedernes funktion bør overlades til de enkelte medlemsstater, så der tages hensyn til de forskellige nationale forhold, og så man undgår unødvendige omkostninger.

Pia Adelsteen spurgte, hvor store merudgifter forslaget vil medføre for Danmark. Hun var godt klar over, at regeringen vil søge de delegerede retsakter begrænset mest muligt, men spurgte, hvor grænsen ligger.

Hun henviste til klimaministerens udtalelse om, at vi har en velfungerende dansk lovgivning, og spurgte derfor, hvorfor EU overhovedet skal lovgive på området. I den forbindelse henviste hun til nærhedsprincippet.

Henrik Høegh håbede, der blev tale om et direktiv, og støttede forhandlingsoplægget. Det gør Det Konservative Folkeparti også.

Han mente, man kunne læse mellem linjerne, at selv med dette forslag nåede man ikke op på dansk niveau. Han understregede, at direktivet måtte give lige konkurrencevilkår, og at sikkerheden måtte ligge på et højt niveau.

Han ville gerne have klimaministerens bemærkninger til den bekymring, der i høringssvarene var udtrykt for den yderst detaljerede regulering.

Han delte den bekymring, der i høringssvarene var kommet til udtryk i forbindelse med den foreslåede whistleblower-ordning, idet det ikke var helt utænkeligt, at nogle kunne have ond vilje.

Finn Sørensen kunne ikke støtte forhandlingsoplægget, idet han ikke mente, der var fremlagt overbevisende begrundelser for, at vi skal have EU-regulering på dette område. I øvrigt pegede han på de betænkeligheder, der var givet udtryk for fra dansk erhvervslivs side og fra Metals side. Han var bekymret for, om forslaget ligefrem kunne true de sikkerhedsstandarder, vi har opbygget her i landet.

Finn Sørensen tilføjede, at hvis man overhovedet skal gå ind på dette område, må der være tale om en international regulering, og et forslag må være baseret på en grundig analyse af, hvilken virkning en regulering vil have.

Merete Riisager delte regeringens synspunkt om, at det er vigtigt, at det ender som et direktiv, ikke en forordning. Hun spurgte, hvad muligheden er herfor, og hvad vi kan gøre, hvis det ikke bliver tilfældet.

Hun ville ligesom Pia Adelsteen gerne vide, hvad merudgiften ville blive for Danmark.

Klimaministeren svarede Pia Adelsteen og Merete Riisager, at meromkostningerne for Danmark ville være beskedne, formentlig 1-2 mio. kr.

Han svarede på Pia Adelsteens spørgsmål om, hvorfor der overhovedet behøvede at være EU-regulering på området. Efter den store ulykke i den mexicanske golf blev man opmærksom på, at der var forskel på sikkerhedsniveauerne i de

8. Europaudvalgs møde 16/11-12

europæiske lande. Hensigten var at sikre et nogenlunde ensartet sikkerhedsniveau på et højt niveau i hele EU.

I svaret til Henrik Høegh vurderede klimaministeren, at sikkerhedsniveauet i Danmark ikke ville blive påvirket, men at det ville blive forøget i nogle af de andre EU-lande, sådan at de kom op på det danske niveau. Der ville nok blive tale om en vis omjustering bl.a. vedrørende myndighedsansvaret, men der ville ikke komme dramatiske ændringer i Danmark.

Han var enig i, at der ikke skal være så megen detailregulering, at det øger omkostningerne unødigt eller truer det danske sikkerhedsniveau.

Miljøministeren erkendte over for Finn Sørensen, at det allerbedste ville være, hvis man kunne få internationale regler, men det er svært at få alle lande med. Det er EU's holdning, at så drejer det sig om at få fælles EU-regler, så der bliver nogenlunde ens konkurrencevilkår i EU.

Han sagde til Merete Riisager, at han var ret overbevist om, at der bliver tale om et direktiv. Det kunne måske blive til gavn for Danmark og den danske branche.

Merete Riisager kunne støtte forhandlingsoplægget, såfremt der bliver tale om et direktiv.

Pia Adelsteen syntes ikke rigtigt, hun havde fået svar på sit spørgsmål om, hvorvidt nærhedsprincippet var overholdt. Betyder det, der står om, at handling alene fra medlemsstaternes side vil være utilstrækkelig til at opnå den tilstrækkelige beskyttelse, at den lovgivning, vi har i Danmark, ikke lever op til kravene?

Derudover gentog hun sit spørgsmål om, hvor klimaministerens grænse går, når det drejer sig om delegerede retsakter.

Finn Sørensen kunne ikke støtte forhandlingsoplægget, idet forslaget – uanset om det bliver et direktiv eller en forordning – vil føre til store indgreb i den danske lovgivning. Han frygtede, at det ville føre til en svækkelse af de danske standarder på området.

Klimaministeren svarede Pia Adelsteen, at han ikke opfattede forslaget som en yderligere befamling fra EU's side eller et indgreb i nærhedsprincippet.

Han ville arbejde for at begrænse brugen af delegerede retsakter mest muligt. De skal kun bruges, når det drejer sig om ikke-væsentlige elementer.

I svaret til Finn Sørensen afviste klimaministeren, at forslaget vil sænke de danske standarder. Han håbede, det ville hæve standarderne i andre EU-lande.

Pia Adelsteen kunne på baggrund af klimaministerens svar desværre ikke gå med til mandatet, idet hun mente, der var for stor usikkerhed.

Næstformanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Dansk Folkeparti og Enhedslisten havde ytret sig imod det.

FO Punkt 5. Forslag til afgørelse om regnskabsregler og handlingsplaner vedrørende LULUCF

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2012) 0093

Forelægges ved klima-, energi-, og bygningsministeren

KOM (2012) 0093 – bilag 2 (samlenotat)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (11) – bilag 556 (side 1371, senest behandlet i EUU 8/6-12)

Klimaministeren: Denne sag kaldes i folkemunde LULUCF. Den handler om etablering af fælleseuropæiske regnskabsregler for optag og udledninger af drivhusgasser fra jorde og skove.

LULUCF skal ikke medregnes i EU's reduktionsforpligtelser for indeværende. Der er alene tale om etablering af fælles opgørelsesmetoder, der kan bane vejen for en fremtidig medregning af LULUCF i EU's reduktionsforpligtelser.

De fleste lande er overordnet positive over for Kommissionens oplæg.

De reelle forhandlingsknaster er der, hvor Kommissionens forslag går lidt længere end de opgørelseskrav, som blev vedtaget på COP17 i Durban – altså på den internationale klimakonference. Det gælder navnlig Kommissionens forslag om obligatoriske frem for frivillige opgørelser for landbrugsaktiviteter og krav om udarbejdelse af LULUCF-handlingsplaner.

Parlamentet har generelt taget godt imod Kommissionens forslag, men ønsker bl.a. at udvide den obligatoriske opgørelse for landbrugsaktiviteter til også at skulle omfatte forvaltning af vådområder.

FO Regeringen støtter helt grundlæggende ideen om at etablere en ramme for at opgøre CO₂-optag og -udledninger fra landbrugs- og skovdrift. Således gives der et grundlag for at indtænke klimaeffekten af driften.

Men det er vigtigt, at LULUCF først kommer i spil i forbindelse med en meningsfuld forøgelse af ambitionen i EU's klimamål, så det ikke risikere at udvande de klimamål, vi allerede har vedtaget med klima- og energipakken fra 2008.

Samtidig er det vores vurdering, at det kan give os et forhandlingskort i de globale klimaforhandlinger.

Endelig lægger regeringen vægt på, at der skabes lige og fair konkurrencevilkår, og at alle sektorer skal bidrage til klimaindsatsen. Derfor ser regeringen positivt på at gøre opgørelse for landbrugsjorde obligatorisk i EU, som det allerede er gældende praksis i Danmark.

Pia Adelsteen sagde, at selv om hun havde læst samlenotatet, var meget af det volapyk for hende. Hun havde forstået det sådan, at forslaget alene drejer sig om nogle regnskabsregler for, hvordan man beregner skovenes CO₂-optag.

Henrik Høegh var optaget af, at man får ensartede og forståelige regnskabsprincipper, således at man ikke skal bruge mange revisorer til registrering og kontrol. Han var bekymret for, at man overimplementerede.

Med hensyn til det, der står om bæredygtighedskriterier for biobrændsel, gjorde han opmærksom på, at vi kan få væsentlige problemer herhjemme, hvis man fastholder, at man ikke må høste energiafgrøder fra lavbundslande.

Venstre og Konservative kan støtte forhandlingsoplægget.

Finn Sørensen var positiv over for forhandlingsoplægget.

Han henviste til høringssvaret fra Verdens Skove, hvori man kommer med nogle konkrete forslag, og spurgte, om det var noget, der kunne indgå i klimaministerens mandat. Specifikt nævnte han, at Verdens Skove finder, at forslaget bør styrkes på flere punkter, herunder at historiske data for udledningerne fra aktiviteten skovforvaltning gøres tilgængelige, og at det foreliggende forslag har mangler i forhold til indregning af CO₂-udledninger fra brug af biomasse til energiproduktion, idet der ikke er taget tilstrækkelig højde for de indirekte forskydningseffekter uden for EU's grænser, ligesom man finder, at Danmark bør arbejde for indførelse af bæredygtighedskriterier for fast biomasse. Han tilføjede, at han godt var klar over, at Venstre ikke var så begejstret herfor.

Merete Riisager spurgte, hvordan regeringen vil sikre, at forslaget ikke forringer EU's konkurrenceevne.

Klimaministeren takkede for tilslutningen til forhandlingsoplægget.

Han forklarede i anledning af Pia Adelsteens indlæg, at når man ser på udledningen af CO₂ til jordens atmosfære, betyder planternes optag af CO₂ og metan utroligt meget. Det gælder f.eks., når man pløjer i vådområder. Derfor er det helt naturligt, at man har besluttet, at skove og landbrug skal tælle med, når vi skal opgøre, hvordan det går med det, vi har forpligtet os til at reducere udledningerne med. Der ligger et enormt potentiale her. Men man skal anlægge en meget restriktiv fortolkning, så det ikke bare bliver varm luft.

Det var klimaministerens indstilling, at der bør være et frit marked for biomasse, hvis den lever op til bæredygtighedsstanderne, sagde han til Merete Riisager. Men det er rigtigt svært at blive enige om fælles biomassekriterier internationalt. Der er forskellige interesser hos de lande, der producerer biomasse, og de lande, der som Danmark importerer biomasse. Her har vi en modsætning mellem Danmark på den ene side og Sverige og Finland og Norge, som har store skove, og som producerer meget biomasse.

Klimaministeren sagde til Finn Sørensen, at han grundlæggende var meget enig i de betragtninger, Verdens Skove var kommet med, bl.a. i relation til effekter uden for EU. Danmark støtter, at man ikke bare skal se isoleret på Europa.

Merete Riisager kunne støtte regeringens forhandlingsoplæg. Hun spurgte, hvordan regeringen vil sikre, at de foreslåede handlingsplaner ikke medfører en forøgelse af Kommissionens beføjelser.

8. Europaudvalgsmøde 16/11-12

Pia Adelsteen takkede for klimaministerens forklaring, som havde gjort, at hun nu forstod, hvad forslaget drejede sig om. Herefter kunne Dansk Folkeparti gå med til mandatet.

Finn Sørensen var glad for klimaministerens svar vedrørende høringsvaret fra Verdens Skove. Han forstod ikke helt, om disse synspunkter var med i forhandlingsoplægget. Han henviste til det, Verdens Skove skriver på side 9 om, at man ikke er glad for, at skovenes emissioner opgøres i forhold til en fremskrivning og ikke på basis af historiske emissioner, hvilket støttes af Verdensnaturfonden og Greenpeace.

Klimaministeren svarede Finn Sørensen, at det nok var hans indstilling, at man står sig bedst ved at bruge fremskrivninger, for hvis man baserer sig på historiske data, risikerer man, at store skovlande som Rusland og Canada, der har haft en naturlig vækst og dermed har optaget meget CO₂, ikke behøver at bidrage aktivt. Men man skal selvfølgelig have de historiske data med, når man skal vurdere CO₂-udslippet.

Finn Sørensen kunne ikke vurdere, om det var klimaministeren eller Verdens Skove, som havde ret med hensyn til fremskrivninger. Han gentog sit spørgsmål om, hvorvidt de øvrige synspunkter fra Verdens Skove indgik i forhandlingsoplægget.

Klimaministeren sagde, at han selvfølgelig ville tage synspunkterne fra Verdens Skove med i forhandlingerne. Med hensyn til fast biomasse har vi allerede gjort vore synspunkter gældende.

Næstformanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det.

Mødet slut kl. 13.20

Ref.: BE/its